

บรรณานุกรม

- กรมที่ดิน. [ม.ป.ป.]. ที่สาธารณประโยชน์. ค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2549, จาก http://www.dol.go.th/variety/land_public.php.
- กฤษฎา บุญชัย. (2540). พลวัตชุมชนล้านนาในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2541). แนวคิด ทฤษฎีในการศึกษาชุมชนและประชาสังคม. วารสารร่วมพฤษ, 17(1) (มิ.ย.-ก.ย.).
- _____. [ม.ป.ป.]. ฐานคิดสิทธิชุมชนในสายธารโลกาภิวัตน์. ค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2550, จาก www.thaico.net/b_p_page/cmright42.htm.
- กิตติภูมิ มีประดิษฐ์. (2546). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จัดภัย บุรุษพัฒน์. (2531). ไทยกับเพื่อนบ้านในอินโดจีน. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- ข้อมูลแร่ธาตุ(ทรายและกรวด)ของจังหวัดมุกดาหาร. [ม.ป.ป.]. ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2549 จาก http://www.mukpoc.com/mukdahan_poc/report/sar/report/report.
- คณะกรรมการจัดงานสมโภช 300 ปี วัดลัญจิวัด บ้านชะโนด. (2530). อนุสรณ์บ้านชะโนด อายุครบ 300 ปี. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]
- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2544). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดมุกดาหาร. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- คณะนักวิจัยชาวบ้านเชียงของ-เวียงแก่น. (2547). แม่น้ำโขง แม่น้ำแห่งวิถีชีวิตและวัฒนธรรม. เชียงใหม่: โครงการแม่น้ำเพื่อชุมชน เครือข่ายแม่น้ำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
- _____. (2549). ความรู้ท้องถิ่นเรื่องพันธุ์ปลาแม่น้ำโขง. เชียงใหม่: โครงการแม่น้ำเพื่อชีวิตเครือข่ายแม่น้ำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
- เครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคอีสาน. (2543). ศักยภาพชุมชนอีสานในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: ชมรมศิษย์เก่าบูรณะชนบทและเพื่อน.
- จักรพันธุ์ ปัญจะสุวรรณ. (2545). การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2537). ภูมิปัญญาไทยกับความหลากหลายทางชีวภาพ. ใน ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2538). วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภาและคณะ. (2543). สถานภาพไทยศึกษา : การสำรวจเชิงวิพากษ์.

กรุงเทพฯ: โอ.เอส พรินต์ติ้งเฮาส์.

ชลธิรา สัตยาวัฒนา (บรรณาธิการ). (2546). พลวัตสิทธิชุมชน: กระบวนทัศน์ทาง

มานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

ชูศักดิ์ วิทยากัด. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปิงตอนบน : ศึกษากรณีอำเภอแม่แตงจังหวัด
เชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

_____. (2543). “แนวการวิเคราะห์เชิงนิเวศวิทยาการเมือง”, ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภาและคณะ.
สถานภาพไทยศึกษา: การสำรวจเชิงวิพากษ์. (หน้า 246-247). เชียงใหม่: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย.

_____. (2541). “การขยายพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทย : บทวิเคราะห์เชิงนิเวศวิทยา
การเมือง”. วารสารภูมิศาสตร์, 21(1) (มี.ค.).

ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ. (2543). นิเวศวิทยาการเมืองของการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ในประเทศไทย : กรณีศึกษาโครงการเขื่อนแก่งเสือเต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหา
บัณฑิตสาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

_____. (2547). ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรแม่น้ำโขงในยุคโลกาภิวัตน์.

ค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2547, จาก www.searin.org

ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์. (2546). ขบวนการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม: มุมมองความคิดด้าน
สิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาการเมือง. วารสารปารีชาติ, 16(1) (เม.ย.-ก.ย.).

ณรงค์ ณ เชียงใหม่และกรรณิกา วิทย์สุภากร. (2528). มนุษยนิเวศวิทยาและการ
สาธารณสุข. กรุงเทพฯ: โอเอส พรินต์ติ้งเฮาส์.

دنพร ไชยสินธุ์และคณะ. (2547). สิทธิชุมชนท้องถิ่นภาคอีสาน : โครงการสิทธิชุมชน
ท้องถิ่นจากจารีตประเพณีสถานการณ์ปัจจุบัน : การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทาง
นโยบายสิทธิชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

ทรงวุฒิ สุวรรณวงศ์และคณะ. (2548). ดุดทราย หายนะที่คาดไม่ถึง. กรุงเทพฯ: ชมรม
นักข่าวสิ่งแวดล้อม.

ธวัช มณีผ่องและคณะ. (2546). สรุปรายงานวิจัยฉบับย่อ(สำหรับผู้บริหาร)ประวัติศาสตร์
ท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากรสาธารณะของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขง. [ม.ป.ท.]:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- นิวัติ เรืองพานิช. (2546). การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธวัช บุญเจือ. (2544). คนเก็บของเก่า : กลไกการนำขยะเข้าสู่ระบบการผลิตใหม่และการหมุนเวียนใช้ใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการ พัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บำรุง บุญปัญญา. (2533). แนวคิดในการพัฒนาเชิงวัฒนธรรมชุมชน. นิตยสารการประชาสงเคราะห์, 33(3)(พ.ค.-มิ.ย.).
- ประสิทธิ์ คุณรัตน์. (2535). มนุษย์นิเวศและการจัดการทรัพยากรทรัพยากรธรรมชาติ. ใน ดุษฎี อายุวัฒน์ (บรรณาธิการ). สรุปผลการฝึกอบรมหลักสูตร Rural Appraisal for Irrigation Project Planning. โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับ สำนักงานที่ปรึกษาการพัฒนาบูรพาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (หน้า 7). ขอนแก่น: [ม.ป.พ.]
- ปรีชา ทองบพิตร. (2541). เล่าเรื่องเมืองพาลูกากรภูมิ. [ม.ป.ท.]: [ม.ป.พ.] (เอกสารอัดสำเนา).
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. (2541). นิเวศเศรษฐศาสตร์และนิเวศวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. (2545). วิถีชีวิต วิถีสู้: ขบวนการประชาชนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: ดรีสวีเน (ซิลค์เวอร์มบุคส์).
- พรพิไล เลิศวิชาและอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว. (2546). ชุมชนหมู่บ้านลุ่มน้ำขาน: โครงการวิจัยพลวัตเศรษฐกิจชุมชน 3 ลุ่มน้ำในประเทศไทย พ.ศ. 2543-2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระมหาสุนทร ปัญญาพงษ์. (2544). องค์กรชุมชนกับการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ : กรณีศึกษาอุทยานมัจฉาบ้านโชนกุดหวาย ตำบลเก็ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการ พัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรารุณี ไวรวิจันกุลและคณะ. (2549). โครงการประมวลข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์การให้สัมปทานอุตสาหกรรมในแม่น้ำมูล. [ม.ป.ท.]: [ม.ป.พ.] (เอกสารอัดสำเนา).

- พรพนา ก๊วยเจริญ. (2545). ระบบสิทธิทรัพย์สินส่วนรวม : พลวัตการจัดการทรัพยากร
ประมงน้ำจืดในกรณีชุมชนลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์
และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิทยา บุขรรัตน์. (2544). เกาะป็นหมี: เวทีอุรุกรมกลางน้ำ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ไพบูรณ์ เกตวงษา. (2544). ความหลากหลายชนิดของแมลงซีปะขาว (INSECTA :
EPHEMEROPTERA) ในลำธารสามสายของอุทยานแห่งชาติภูพาน จังหวัด
สกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพสิฐ พาณิชกุล. (2550). สิทธิชุมชน ปัญหา และพัฒนาการทางความคิด. ค้นเมื่อ 14
พฤษภาคม 2550, จาก <http://www.midnightuniv.org/middata/newpage14.html>
- มนัส สุวรรณ. (2527). ประชากรกับการพัฒนาชนบท: การวิเคราะห์เชิงนิเวศน์มนุษย์.
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____. (2530). นิเวศวิทยาของมนุษย์. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- มหาพุทธบัณฑิต สมบูรณ์ วงษ์หน่อบุญธรรม. (2543). อนุสรณ์ประวัติบ้านท่าสะโน พ.ศ.
2185. [ม.ป.ท : ม.ป.พ.]
- มิ่งสรรพ ขาวสะอาดและคณะ. (2544) แผนนโยบายการจัดการน้ำสำหรับประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- ยศ สันตสมบัติ. (2539). ท่าเกวียน: บทวิเคราะห์เบื้องต้นว่าด้วยการปรับตัวของชุมชน
ชาวนาไทยท่ามกลางการปิดล้อมของวัฒนธรรมอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- _____. (2547). นิเวศวิทยาชาติพันธุ์ ทรัพยากรชีวภาพและสิทธิชุมชน. เชียงใหม่:
บริษัท วิทอินดีไซด์ จำกัด.
- ยุกติ มุกดาวิจิตร. (2538). การก่อตัวของกระแส “วัฒนธรรมชุมชน” ในสังคมไทย พ.ศ.
2520-2537 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2548). อ่าน “วัฒนธรรมชุมชน”: วาทศิลป์และการเมืองของชาติพันธุ์นิพนธ์
แนววัฒนธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ: ฟ้ายเดียวกัน.
- โยชิยุกิ มาซุฮารุ. (2546). ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของราชอาณาจักรลาวล้านช้าง สมัย
คริสต์ศตวรรษที่ 14-17. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วิชัย เทียนน้อย. (2539). การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: อักษรวัฒนา.

- วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญและคณะ. (2548). สิทธิชุมชนในทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- วิฑูรย์ จำรัสพันธุ์. (2534). การวางแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติระดับอำเภอ : กรณีศึกษาอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิริยะ ลิ้มปิ่นนันทน์. (2543). ระบบนิเวศวิทยามนุษย์. [ม.ป.ท.] : [ม.ป.พ.] (เอกสารอัดสำเนา)
- ศิริจิต ทุ่งหว้า และคณะ. (2545). วิวัฒนาการและรูปแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวประมงทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง. วารสารสงขลานครินทร์, 8(2) (พ.ค.-ส.ค.).
- สนั่น ชูสกุล. (บรรณาธิการ). (2544). ป่าทาม ป่าไทย. สุรินทร์: โครงการฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำป่าทามมูล.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2545). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวสู่การศึกษาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมิทธิ์ สระอุบล. (2532). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์
- สหัทยา วิเศษและนิคม บุญเสริม. (2547). การจัดการลุ่มน้ำโดยชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน เล่ม 9. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- สุชาติ บรรจงการและเยาวนิจ กิตติธรรกุล. (2545). พลวัตของชุมชนและการอนุรักษ์แหล่งหน้าทะเล กรณีศึกษาตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. วารสารสงขลานครินทร์, 8 (2) (พ.ค.- ส.ค.).
- สุนทรี่ ศิลพิพัฒน์. (2523). มนุษย์นิเวศวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุมาตกร ภูลายาว. (2547). วิกฤติแม่น้ำของ(โขง) เมื่อน้ำขึ้น – ลงไม่เป็นธรรมชาติ. ค้นเมื่อ 29 เมษายน 2547, จาก www.searin.org
- สุรจิตต์ จันทรสาขา. (2543). เมืองมุกดาหาร. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]
- สุรวุฒิ ปัดไธสง. (2545). วัฒนธรรมชุมชน: เจาะไขความเข้มแข็งชุมชน/หมู่บ้าน. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 8 (1) (ก.ย.).
- สุวิทย์ อีระศาสตร์. (2543). ประวัติศาสตร์ลาว 1779-1975. กรุงเทพฯ: อีระการพิมพ์.

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2547). รายงานหลัก
โครงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมจากการใช้ทรัพยากรทราย ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ 7 จังหวัด. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.]
- องค์การบริหารส่วนตำบลชะโนด. [ม.ป.ป.]. ร่างแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2550-2552).
[ม.ป.ท. : ม.ป.พ.] (เอกสารอัดสำเนา).
- อรรถจักร สัตยานุรักษ์. (2545). นิเวศประวัติศาสตร์: พรหมแดนความรู้. กรุงเทพฯ:
โครงการ จัดพิมพ์คบไฟ.
- อนุสรณ์ อุณโณ. (2547). ขบวนการสิทธิเหนือทรัพยากรส่วนรวมในสังคมไทย
เกษตรกรรมยั่งยืนในบริบทระบบอบกรรมสิทธิ์เหนือทรัพยากรส่วนรวม. กรุงเทพฯ:
เจ แอนด์ เจ กราฟฟิคส์ไชน์.
- อานันต์ กาญจนพันธุ์. (บรรณาธิการ). (2543). พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร:
สถานการณ์ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (บรรณาธิการ). (2543). พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร: กระบวนทัศน์
และนโยบาย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2544). มิติชุมชน: วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจและการจัดการทรัพยากร.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. [ม.ป.ป.]. วัฒนธรรมกับการพัฒนา : มิติของพลังที่สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ:
การศาสนา.
- _____. (2545). ความรู้สึกไม่ยุติธรรมคือต้นเหตุการทำลายทรัพยากร. สารคดี,
18(208) (มิ.ย.).
- แอมอนิเย, เอเจียน. (2539). บันทึกการเดินทางในลาว ภาคหนึ่ง พ.ศ. 2438. (ทองสมุท
โตเร, & สมหมาย เปรมจิตต์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โครงการผลิตเอกสารส่งเสริม
ความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนาจ เจริญศิลป์. (2539). การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ภาควิชาฟิสิกส์
และวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- Blaikie, P.(1995). Changing Environment or Changing Views?: A Political Ecology for
Developing Countries. *Geography*, 80 (3): 203-214.
- Blaikie, P. and H. Brookfield. (1987). *Land Degradation and Society*. London: Methuen.
- Flied, Donald R. & William r. Burch, Jr. (1991). *Rural sociology and the environment*.
Wiscousin: Social Ecology Press.

Nuemann, R.P. (1992). Political Ecology of Wildlife Conservation in the Mt. Meru Area of Northern Tanzania. **Land Degradation and Rehabilitation**, 3 (3): 85-97.

Terry Rambo, A and Percy E.Sajise . (1983). **Human Interactions With Tropical Agroecosystems : An Introduction To Human Ecology Research On Southeast Asian Agricultural Systems** [n.p.].